

MOTORLU KARA TAŞITI EKSPERTİZ HİZMETLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; motorlu kara taşıtı ekspertiz hizmetlerinde kalite, şeffaflık ve güvenilirliğin artırılması, ekspertiz sektöründe haksız rekabetin önlenmesi ve tüketicilerin korunmasını sağlamak üzere ekspertiz hizmetlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, motorlu kara taşıtı ekspertiz hizmetlerine, ekspertiz hizmeti veren gerçek veya tüzel kişilerin yükümlülük ve sorumluluklarına, motorlu kara taşıtı ekspertiz yetki belgesinin verilmesi, tadili, yenilenmesi ve iptaline, Taşıt Ekspertiz Bilgi Sisteminin kurulması, işletilmesi ile veri girişi ve paylaşımına, ekspertiz raporlarının Sistem üzerinden düzenlenmesi, kaydedilmesi ve sorgulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile Bakanlık ve diğer ilgili kurum ve kuruluşların motorlu kara taşıtı ekspertiz hizmetlerine ilişkin görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.

(2) 27/8/2024 tarihli ve 32645 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelik kapsamında faaliyet gösteren ihale platformları tarafından taşıtların satın alınması ya da ihaleye kabul edilmesine yönelik yapılan ve yalnızca ticari iç değerlendirme niteliği taşıyan teknik inceleme, tespit ve raporlamalar bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır.

(3) Yetkili veya özel servislerce yalnızca bakım, onarım, parça değişimi ve arızaların tespit edilmesi; 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu kapsamındaki sigorta şirketleri veya sigorta eksperleri tarafından hasar tespiti ve bedelinin belirlenmesi; 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ve 1/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu kapsamındaki kredi kuruluşları veya finansal kuruluşlarca teminat veya değerlendirme amacıyla yapılan inceleme, tespit ve raporlamalar ile ilgili mevzuatı gereği yapılan periyodik araç muayene ve raporlamaları bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 14/1/2015 tarihli ve 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (ç) bentleri ile 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 446 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,
- b) Ekspertiz hizmeti: Teknik ekipman, cihaz ve yöntemler kullanılarak motorlu kara taşıtlarının teknik, mekanik, elektronik ve fiziki durumuna ilişkin ölçüm, kontrol, test, inceleme ve değerlendirme sonucunda yapılan tespit ve raporlama faaliyetini,
- c) Ekspertiz işletmesi: Ekspertiz hizmeti veren ticaret şirketi, ticari işletme, esnaf ve sanatkâr işletmesi ve bunların şubelerini,
- ç) Ekspertiz işletmesi sorumlusu: Ekspertiz hizmeti veren gerçek kişi tacirler ile esnaf ve sanatkârların kendilerini; ticaret şirketleri ile diğer tüzel kişi tacirlerde ve şubelerde ise ekspertiz hizmetlerini yürüten yetkili temsilcileri,
- d) Ekspertiz raporu: Ekspertiz işletmeleri tarafından ekspertiz hizmeti sonucunda düzenlenen ve motorlu kara taşıtlarının teknik, mekanik, elektronik ve fiziki durumuna ilişkin yapılan ölçüm, kontrol, test, inceleme ve değerlendirmeler ile bunlara ilişkin sonuçları ve tespit edilen arıza, hasar ve kusurları içeren fiziki veya elektronik ortamdaki belgeyi,
- e) ESBİS: Esnaf ve Sanatkâr Bilgi Sistemini,

- f) Hizmet yeterlilik belgesi: Motorlu kara taşıtı ekspertiz hizmeti veren iş yerleri için Türk Standardları Enstitüsü tarafından verilen TS 13805 Standardına uygunluk belgesini,
- g) İl müdürlüğü: Ticaret il müdürlüğünü,
- ğ) İş yeri teknik sorumlusu: Ekspertiz işletmesinde iş sözleşmesiyle çalışan ve ekspertiz hizmetlerinde teknik süreçlerin yönetimi ile ekspertiz raporlarının onaylanmasından sorumlu personeli,
- h) MERSİS: Merkezi Sicil Kayıt Sistemini,
- ı) Meslek odası: İlgili esnaf ve sanatkârlar odası ile ticaret ve sanayi odasını, ticaret ve sanayi odalarının ayrı kurulduğu yerlerde ticaret odasını,
- i) Mesleki yeterlilik belgesi: Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından onaylanarak bireyin bilgi, beceri ve yetkinliğini ifade eden oto ekspertiz elemanı (Seviye 4) ulusal yeterliliğine dayalı belgeyi,
- j) Motorlu kara taşıtı: 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan ve tescil belgesinde araç sınıfı M1, M1G, N1 ve N1G olan taşıtları,
- k) Sistem: Taşıt Ekspertiz Bilgi Sistemini,
- l) TSE: Türk Standardları Enstitüsünü,
- m) TS 13805 Standardı: Türk Standardları Enstitüsünün “İş yerleri-karayolu motorlu taşıtları test merkezleri için kurallar” başlıklı standardını,
- n) Tüketici: Ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi,
- o) Üst meslek kuruluşu: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonunu,
- ö) Yetki belgesi: Ekspertiz hizmeti verilebilmesi için ekspertiz işletmesi adına düzenlenen belgeyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yetki ve Yeterlilik Belgeleri

Yetki belgesi

MADDE 5- (1) Yetki belgesi olmadan ekspertiz hizmeti verilemez veya ekspertiz raporu düzenlenemez.

(2) Motorlu kara taşıtlarının teknik, mekanik, elektronik ve fiziki durumuna ilişkin ölçüm, kontrol, test, inceleme, değerlendirme, tespit ya da raporlama hizmeti sunan gerçek veya tüzel kişiler, aksi Bakanlıkça tespit edilmedikçe, bu maddenin uygulanması bakımından ekspertiz hizmeti vermiş sayılır.

(3) Yetki belgesi, her bir ekspertiz işletmesi ve bunların her bir şubesi için ayrı ayrı düzenlenir ve devredilemez.

(4) Yetki belgesi, işletmenin bulunduğu yerdeki il müdürlüğü tarafından Sistem üzerinden verilir, tadil edilir, yenilenir ve iptal edilir.

(5) Yetki belgesine sahip işletmelerin güncel listesi Bakanlığın internet sitesinde veya Sistem üzerinden paylaşılır.

(6) Yetki belgesinde asgari olarak; MERSİS’e kayıtlı işletmeler için MERSİS numarası, işletme adı, adresi ve ticaret unvanı; ESBİS’e kayıtlı işletmeler için ise işletme adı ve adresi ile işletme sahibinin adı, soyadı ve T.C. kimlik numarası veya yabancı kimlik numarası bilgilerine yer verilir.

Yetki belgesi verilmesinde aranan şartlar

MADDE 6- (1) Ekspertiz işletmesine yetki belgesi verilebilmesi için;

- a) Gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olunması,
- b) Meslek odasına kayıtlı olunması,

c) Meslek odası ve vergi kayıtlarındaki faaliyet konuları arasında ekspertiz hizmetine ilişkin teknik muayene veya test ve analiz faaliyetinin bulunması,

ç) Hizmet yeterlilik belgesinin bulunması,

d) Geçerli mesleki sorumluluk sigorta poliçesinin bulunması,

e) Her bir iş yeri teknik sorumlusunun mesleki yeterlilik belgesine sahip olması,

f) İş yerinin ikamet veya başka bir mesleki ya da ticari faaliyet amacıyla kullanılmaması,

g) Yetki belgesi başvurusunda bulunan ekspertiz işletmesi sorumlusunun;

1) On sekiz yaşını doldurmuş olması,

2) En az ilköğretim mezunu olması,

3) Kasten işlenen suçlardan dolayı beş yıldan fazla kesinleşmiş hapis cezası almamış veya devletin güvenliğine, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine, milli savunmaya ve devlet sırlarına karşı suçlar ile casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, terörizmin finansmanı, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı veya haksız mal edinme, işkence, cinsel saldırı ve çocukların cinsel istismarı suçlarından hüküm giymemiş ya da ticaret ve sanat icrasından hükmen yasaklanmamış olması,

gerekir.

(2) Ekspertiz işletmesi sorumlusu, mesleki yeterlilik belgesine sahip olması kaydıyla iş yeri teknik sorumlusu görevini de üstlenebilir.

Yetki belgesinin verilmesi

MADDE 7- (1) Yetki belgesi başvurusu, yetki belgesi verilmesinde aranan şartların taşındığını gösteren belgelerle birlikte Sistem üzerinden yapılır.

(2) İl müdürlüğünce, ilgili kurum ve kuruluşların elektronik bilgi sistemlerinden sağlanabilen belgeler bu sistemlerden temin edilir ve ekspertiz işletmesi adına elektronik ortamda oluşturulan dosyada diğer başvuru evrakı ile birlikte saklanır.

(3) Yetki belgesi verilmesinde aranan şartları taşıdığı anlaşılan ekspertiz işletmesi adına, başvuru tarihinden itibaren on gün içinde yetki belgesi düzenlenir.

(4) Yetki belgesi başvurusu ret gerekçelerine, başvuruda bulunan ekspertiz işletmesinin erişebileceği şekilde Sistemde yer verilir.

Yetki belgesinin tadili ve yenilenmesi

MADDE 8- (1) Yetki belgesi, ticaret ünvanı veya işletme adı değişikliği hariç olmak üzere, içeriğindeki bilgilerden herhangi birinde değişiklik olması durumunda tadil edilir. Ticaret ünvanı veya işletme adının değişmesi durumunda yetki belgesi yenilenir. Tadil ve yenileme başvurusu, değişikliğin gerçekleştiği tarihten itibaren otuz gün içinde Bilgi Sistemi üzerinden yapılır ve il müdürlüğünce başvuru tarihinden itibaren on gün içinde sonuçlandırılır.

Yetki belgesinin iptali

MADDE 9- (1) Yetki belgesi;

a) 6 ncı maddede belirtilen şartlardan herhangi birini kaybeden işletmenin bu durumun gerçekleştiği tarihten itibaren on gün içinde yapacağı başvuru üzerine,

b) 6 ncı maddede belirtilen şartlardan herhangi birinin sağlanamadığının Bakanlıkça tespit edilmesi ve on günden az olmayacak şekilde verilen süre içinde şartların yeniden sağlanamaması halinde,

c) 8 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen süre içinde tadil veya yenileme başvurusunda bulunulmaması nedeniyle Sistem üzerinden veya yazılı olarak Bakanlıkça yapılan uyarıya rağmen on gün içinde tadil veya yenileme başvurusunda bulunulmaması halinde,

ç) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket eden işletmeye Bilgi Sistemi üzerinden veya yazılı olarak Bakanlıkça yapılan uyarıya rağmen; verilen süre içinde aykırılığın ortadan kaldırılmaması ya da aynı takvim yılı içinde aykırılığın tekrarlanması halinde, iptal edilir.

(2) Yetki belgesi iptal gerekçelerine, yetki belgesi iptal edilen işletmenin erişebileceği şekilde Sistemde yer verilir.

(3) Birinci fıkranın (ç) bendi gereğince yetki belgesi iptal edilen işletme ve işletme sahibi ile işletmeyi temsile yetkili olanların sahibi veya temsile yetkili olduğu diğer işletmelere iptal tarihinden itibaren bir yıl süreyle yetki belgesi verilmez.

(4) 6 ncı maddede belirtilen şartlardan herhangi birine sahip olunmadığının Bakanlıkça tespit edilmesine istinaden yetki belgesi iptal edilen işletmeler adına yeniden yapılan yetki belgesi başvurularında üçüncü fıkra uygulanmaz.

Hizmet yeterlilik belgesi

MADDE 10- (1) Hizmet yeterlilik belgesi her bir ekspertiz işletmesi ve bunların şubeleri için ayrı ayrı alınır. Ekspertiz işletmesi adına düzenlenen hizmet yeterlilik belgesi, ekspertiz işletmesinin şubeleri tarafından kullanılamaz.

(2) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi kapsamında yetki belgesi iptal edilen ekspertiz işletmesinin hizmet yeterlilik belgesi Bakanlıkça yapılan bildirim tarihinden itibaren on gün içinde TSE tarafından iptal edilir. Hizmet yeterlilik belgesi iptal edilen ekspertiz işletmesine ve ekspertiz işletmesinin sahibi ile işletmeyi temsile yetkili olanların sahibi veya temsile yetkili olduğu diğer ekspertiz işletmelerine iptal tarihinden itibaren bir yıl süreyle ekspertiz hizmetine yönelik hizmet yeterlilik belgesi verilemez.

(3) Hizmet yeterlilik belgesi şartlarının belirlenmesi ve uygulanması ile bu belgenin verilmesi, yenilenmesi, askıya alınması, iptal edilmesi ve her türlü denetim süreçlerine ilişkin usul ve esaslar ile bu hizmetler karşılığında alınacak ücretler Bakanlık ve TSE tarafından birlikte belirlenir.

(4) Ekspertiz hizmetlerinin ulusal ve uluslararası standartlara uygunluğunun sağlanması, sektördeki hizmet kalitesinin artırılması ve uygulama birliğinin tesis edilmesi ile bu hizmetlere ilişkin her türlü iş ve işlemin takibi, teknik sorunların tespiti ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Bakanlık ve TSE temsilcilerinden oluşan bir kurul oluşturulur. Bu kurulun çalışma usul ve esasları ile tarafların görev ve sorumlulukları Bakanlık ve TSE arasında imzalanacak protokol ile belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Taşıt Ekspertiz Bilgi Sistemi, Ekspertiz Raporu, Ekspertiz İşletmelerinin Yükümlülük ve Sorumlulukları

Taşıt Ekspertiz Bilgi Sistemi

MADDE 11- (1) Ekspertiz raporlarının bu Yönetmeliğe uygun olarak düzenlenmesi ve düzenlenen raporların güvenli, bütüncül ve izlenebilir şekilde kayıt altına alınması, saklanması, erişime açılması, paylaşılması ve denetlenmesi amacıyla Bakanlık bünyesinde elektronik sistem oluşturulur. Bakanlık, Sistemin kurulması ve işletilmesi amacıyla ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişilerini yetkilendirebilir.

(2) Ekspertiz raporlarının Sistemle uyumlu şekilde oluşturulması, işlenmesi, kaydedilmesi, doğrulanması ve iletilmesi amacıyla ekspertiz işletmelerine yazılım, donanım, uygulama programlama arayüzü (API) ve benzeri teknik altyapı hizmeti sunmak isteyen gerçek veya tüzel kişilerin, faaliyetlerine başlamadan önce Bakanlıktan entegratörlük yetkisi alması zorunludur. Yetkisiz kişi veya kuruluşlar söz konusu entegratörlük hizmetini veremez.

(3) Sistem kapsamında işlenen kişisel veriler, 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak işlenir; kişisel veri içeren kayıtlar, amacı dışında kullanılamaz ve üçüncü kişilerle paylaşılamaz.

Ekspertiz raporu

MADDE 12- (1) Ekspertiz raporu; her bir ekspertiz hizmeti sonucunda, asgari içeriği Ek-1’de belirlenen taşıt kimlik bilgileri, muayene bölgeleri ve kontrol noktalarına ilişkin muayene sonuçları ile tespitleri içerecek şekilde; Sistem üzerinden doğrudan veya Bakanlıkça belirlenen teknik standartlara uyumlu dış yazılımlar aracılığıyla eş zamanlı veri aktarımı yoluyla düzenlenir. Sistem üzerinden düzenlenmeyen veya Sisteme eş zamanlı olarak kaydedilmeyen raporlar geçersiz sayılır.

(2) Ekspertiz raporunda; taşıtın teknik, mekanik, elektronik ve fiziki durumu ile arıza, hasar ve kusurlarına ilişkin bilgiler Ek-1’e uygun olarak belirtilir.

(3) Ekspertiz raporu düzenlenirken taşıtın tescil, teknik ve donanım bilgileri Sistem üzerinden sorgulanır ve sorgulama sonucunda elde edilen veriler rapora doğrudan ve değiştirilemez şekilde aktarılır.

(4) Ekspertiz raporları, tekil bir rapor numarası ve karekod ile oluşturulur. Bu numara veya karekod, raporun Sistemde kayıtlı aslına erişim ve doğrulama imkanı sağlar. Sistem üzerinden doğrulanamayan veya karekodu bulunmayan raporlar geçersiz sayılır.

(5) Ekspertiz raporunda, TS 13805 standardında belirlenen diğer hususlara ve ekspertiz işletmesinin raporun doğruluğundan mevzuat uyarınca sorumlu olduğuna dair açık beyanına yer verilir.

(6) Ekspertiz raporuna, Ek-1’de belirlenen asgari içeriğe ilave olarak ekspertiz işletmesi tarafından uygun görülen diğer muayene bölgeleri ile kontrol noktalarına ilişkin muayene sonuçları ile tespitler de eklenebilir.

(7) Ekspertiz raporu, ilgili iş yeri teknik sorumlusu tarafından onaylanır.

(8) Ekspertiz raporu düzenlendiği anda Sisteme kaydedilir ve kayıttan sonra hiçbir veri değiştirilemez veya silinemez.

(9) Ekspertiz raporunun onaylı birer sureti fiziksel çıktı olarak veya Sistem üzerinden dijital yollarla raporun ilgililerine iletilir.

(10) Ekspertiz raporlarına ilişkin uyuşmazlıklarda Sisteme kaydedilen veriler ile bu verilere dayanılarak üretilen raporlar esas alınır.

Ekspertiz raporuna itiraz

MADDE 13- (1) Ekspertiz raporunun hatalı veya eksik olduğu ya da raporda belirtilmesi gerektiği halde belirtilmeyen arıza, hasar veya kusurlar bulunduğu gerekçesiyle, ekspertiz raporuna düzenlendiği tarihten itibaren beş gün içinde Sistem üzerinden itiraz edilebilir.

(2) İtiraz başvurusu, Sistem üzerinden yapılır ve doğrudan raporu düzenleyen ekspertiz işletmesine iletilir. Başvuruda, itiraz gerekçeleri ile varsa başka bir ekspertiz raporu, tamir veya onarım belgesi gibi destekleyici bilgi ve belgelere yer verilir.

(3) Ekspertiz işletmesi, itirazı en geç üç gün içinde inceleyerek itirazı kabul veya gerekçeli ret kararını Sistem üzerinden bildirir.

(4) İtirazın kabulü halinde; taşıtın teknik, mekanik, elektronik ve fiziki durumuna ya da arıza, hasar ve kusur sınıflandırmasına ilişkin hata ve eksikliklerde taşıt yeniden muayene edilerek rapor bedelsiz yenilenir. Yenilenen raporlar Sistem üzerinde önceki raporla ilişkilendirilir ve eski rapor geçersiz kılır.

(5) Hatalı veya eksik ekspertiz raporları ile ilgili olarak tüketicilerin 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun ayıplı hizmete ilişkin hakları saklıdır.

Ekspertiz işletmelerinin yükümlülükleri

MADDE 14- (1) Ekspertiz işletmeleri, ekspertiz hizmeti verirken aşağıdaki hususlara uymakla yükümlüdür:

a) Ekspertiz hizmeti verdiği taraflar karşısında tarafsız davranmak; ekspertiz raporunu yalnızca taşıtın gerçek teknik, mekanik, elektronik ve fiziki durumunu yansıtacak şekilde düzenlemek.

b) Aldatıcı veya dürüstlük kuralına aykırı davranışlar ile haksız ve hukuka aykırı ticari uygulamalarda bulunmamak, hizmet verdiği tarafların alım satım tercihlerini etkileyecek nitelikteki bilgileri gizlememek ve bu tarafları yasa dışı veya etik olmayan uygulamalara teşvik etmemek.

c) Ekspertiz raporlarında Bakanlıkça Ek-1’de belirlenen unsurlara doğru ve eksiksiz olarak yer vermek.

ç) Ekspertiz raporlarında, taşıtın teknik, mekanik, elektronik ve fiziki durumu dışında, alıcı veya satıcının tercihini veya pazarlık gücünü etkileyebilecek tavsiye, görüş veya yönlendirici yorumlara yer vermemek.

d) Ekspertiz raporlarını Sistem üzerinden veya Sistemle entegre yazılımlar aracılığıyla düzenlemek ve kaydetmek.

e) Taşıtın resmi kayıtları ile fiili durumunu karşılaştırmak ve bir uyumsuzluk tespit etmesi halinde bu durumu raporda açıkça belirtmek ve Sistem üzerinden Bakanlığa bildirmek.

f) İtiraz başvurularını süresi içinde Sistem üzerinden sonuçlandırmak.

g) Ekspertiz hizmeti güncel bedellerini, iş yerinde herkesin kolaylıkla görebileceği bir yerde ve işletmeye ait internet sitesinde açıkça ilan etmek.

ğ) Hizmet yeterlilik belgesini geçerlilik süresi dolmadan yenilemek ve belgenin güncelliğini korumak.

h) Faaliyet süresi boyunca geçerli mesleki sorumluluk sigorta poliçesine sahip olmak ve bu poliçeyi geçerlilik süresi dolmadan yenilemek.

ı) Ekspertiz raporlarını, Sistem kayıtlarından bağımsız olarak beş yıl süreyle elektronik ortamda veya fiziksel olarak arşivlemek ve Bakanlıkça talep edilmesi halinde ibraz etmek.

i) Tüketicinin korunması ve piyasa düzeninin sağlanması amacıyla Bakanlıkça alınan tedbirlere ve verilen talimatlara uymak; talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi belirlenen süre ve usulde Bakanlığa sunmak.

Ekspertiz işletmelerinin sorumluluğu

MADDE 15- (1) Ekspertiz işletmeleri, ekspertiz raporundaki hata, eksiklik veya raporda belirtilmesi gerektiği halde yer verilmeyen arıza, hasar veya kusurlar nedeniyle taşıtın alım satım tarihindeki rayiç değeri ile mevcut durumu arasında oluşan değer farkı veya söz konusu arıza, hasar veya kusurların giderilmesi için yapılan onarım masraflarından sorumludur.

(2) Ekspertiz işletmelerinin bu madde kapsamındaki sorumluluğu, öncelikle mesleki sorumluluk sigortası poliçesi limitleri dâhilinde sigorta şirketi tarafından karşılanır.

(3) Ekspertiz işletmeleri;

a) Ekspertiz hizmeti sonrasında taşıtın olağan kullanımı veya yıpranması sonucu meydana gelen arıza, hasar veya kusurlar ile teknik ekipman, cihaz ve yöntemlerle tespit edilmesi mümkün olmayan arıza, hasar veya kusurlardan,

b) Ekspertiz raporunun düzenlenmesinden sonra taşıtın kaza yapması veya amacı dışında kullanılması ya da dışarıdan bir müdahale ile hasar görmesi sonucu oluşan arıza, hasar veya kusurlardan,

c) Ekspertiz raporunda açıkça belirtilen kusurları bilerek taşıtı satın alan tarafın bu arıza, hasar veya kusurlara dayanarak talep edeceği bedelden, sorumlu tutulamaz.

(4) Birinci fıkra kapsamındaki arıza, hasar veya kusurların varlığını ya da bunların ekspertiz hizmeti anında mevcut olduğunu ispat yükü iddia eden tarafa aittir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Bakanlık yetkisi

MADDE 16- (1) Bakanlık;

a) Ekspertiz raporlarının asgari içeriği ile bu raporların düzenlenme, kaydedilme ve arşivlenme usullerini; Sisteme veri girişi yapmaya yetkili kişileri ve yetkilendirilme yöntemleri ile Sistemin işleyişinin denetlenmesi ile verilere erişim, paylaşım ve kullanım standartlarına ilişkin usul ve esasları belirlemeye,

b) Teknolojik gelişmeler, sektörel ihtiyaçlar ve uygulama birliğinin sağlanması amacıyla, Ek-1'de değişiklik yapmaya ve ekspertiz raporu düzenlenmesi zorunlu diğer araç sınıflarını belirlemeye,

c) Motorlu kara taşıtlarının tescil, teknik ve donanım bilgilerini, bu bilgilerin doğruluğunun teyit edilmesi amacıyla ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından temin etmeye; bu bilgi ve verilerin Sistem üzerinden ekspertiz işletmeleriyle paylaşımına ve kullanımına ilişkin usul ve esasları ilgili kurum ve kuruluşların görüşünü alarak belirlemeye,

ç) İlgili kurum ve kuruluşlarla yapılacak protokoller çerçevesinde, taşıtların tescil, muayene, kilometre bilgisi, hasar, servis kayıtları ve uygun görülen diğer teknik bilgilerini Sistem üzerinden bütünsel bir sorgulama hizmeti olarak sunmaya ve bu hizmete ilişkin usul, esas ve bedelleri belirlemeye,

d) Sistem üzerinden sunulan rapor, sorgulama ve diğer hizmetler karşılığında alınacak ücretler ile bu ücretlerin tahsiline, belgelendirilmesine ve paydaşlar arasında paylaşımına ilişkin usul ve esasları belirlemeye,

e) İlgili kamu kurum ve kuruluşları ile üst meslek kuruluşlarının görüşünü alarak ekspertiz hizmeti karşılığında alınacak ücretlerin alt ve üst sınırlarını belirlemeye ve bu ücretleri araç sınıfları ile ekspertiz hizmetinin kapsamına göre il veya ilçe bazında farklılaştırmaya,

yetkilidir.

Denetim ve ceza hükümleri

MADDE 17- (1) Bakanlık; ekspertiz hizmetlerinin bu Yönetmelik hükümlerine uygun yürütülmesini sağlamak, hizmet kalitesini denetlemek ve tüketicinin korunmasını temin etmek amacıyla her türlü tedbiri almaya ve denetim yapmaya yetkilidir. Bu yetki il müdürlükleri aracılığıyla da kullanılabilir.

(2) Bakanlık veya il müdürlüklerince yapılan denetimlerde; ekspertiz işletmeleri tarafından denetim konusuyla ilgili her türlü bilgi ve belgenin sunulması, defter ve kayıtların incelenmesine izin verilmesi ve Sistem verilerine erişim sağlanması zorunludur.

(3) Bakanlık, denetim faaliyetleri kapsamında ihtiyaç duyulan teknik inceleme, araştırma, analiz ve raporlama hizmetlerini Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara göre ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişilerine yaptırmaya yetkilidir.

(4) Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında Bakanlıkça 6585 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde öngörülen idari para cezaları uygulanır.

(5) Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesine aykırı şekilde yetki belgesi olmadan verilen her bir ekspertiz hizmeti veya düzenlenen her bir ekspertiz raporu için ayrı ayrı idari para cezası uygulanır.

(6) Bakanlık, 6585 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde öngörülen idari para cezası uygulamaya yetkisini il müdürlüklerine devredebilir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarih itibarıyla ekspertiz hizmeti verenlerin faaliyetlerine devam edebilmeleri için 1/6/2027 tarihine kadar yetki belgesi alması zorunludur.

(2) Bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarih itibarıyla ekspertiz hizmetine ilişkin vergi veya meslek odası kaydı bulunan ya da ekspertiz hizmeti verdiğini belgeyle kanıtlayan ve yetki belgesi başvurusunun yapıldığı tarihe kadar faaliyetine kesintisiz olarak devam eden;

a) Gerçek kişi işletmeleri adına o tarihteki işletme sahibi,

b) Tüzel kişi işletmeleri ve şubeler adına o tarihteki yetkili temsilcilerden biri,

tarafından yapılan yetki belgesi başvurularında, 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendinin (2) ve (3) numaralı alt bentlerinde belirtilen şartlar aranmaz.

(3) Ekspertiz işletmeleri; yetki belgesi aldıkları tarihten itibaren altı ay içinde, son üç yıl içinde düzenlemiş oldukları ekspertiz raporlarına ait taşıt kimlik bilgileri ve ekspertiz sonuçlarını Bakanlıkça belirlenen veri şablonuna uygun olarak Sisteme yükler. Bu veriler yalnızca taşıt geçmişinin takip edilmesi için kullanılabilir.

Yürürlük

MADDE 18- (1) Bu Yönetmelik 1/1/2027 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.